

Worden Gordon Brown en Nicolas Sarkozy lid van de internationale Attac beweging? (12.12.09)

Elf jaar na de oprichting van Attac in Frankrijk (en exact tien jaar na de oprichting van Attac Vlaanderen op 11 december 1999) heeft de Europese Unie de eis die werd geformuleerd bij het oprichten van het internationale netwerk, dat zich altijd radicaal gekeerd heeft tegenover de neoliberale globalisering, overgenomen. Aldus een persbericht van Attac Vlaanderen, dat wij integraal publiceren.

De Europese Raad moedigt, volgens berichten uit de media die bevestigd worden in de conclusies uitgegeven door het secretariaat van de Raad na de EU-top van gisteren in Brussel, het Internationaal Monetair Fonds aan over te gaan tot een evaluatie over de invoering van een globale heffing op wereldwijde financiële transacties om het gevaar op een volgende en financiële crisis af te remmen. En dit ondanks de tegenstand vanwege de VS voor een dergelijke taks.

Het is een enorm succes voor de sociale bewegingen en voor alle maatschappelijke groepen die zich sedert lang voor het indijken van het speculeren op de financiële markten en vooral voor het reguleren van die markten inspannen.

Het lijkt wel politieke fictie: Gordon Brown, dertien jaar lang reeds de trouwe schatbewaarder van de financiële en monetaire orthodoxie in Groot-Brittannië en Nicolas Sarkozy, een rechtsliberale Franse president, besluiten om de bankiersbonussen zwaar te belasten en geven opdracht aan het IMF om alle mogelijkheden te onderzoeken, tot en met het heffen van een globale taks op alle financiële transacties. Zijn Brown en Sarkozy overgelopen naar de beweging voor mondiale rechtvaardigheid?

Zij, en de andere politieke leiders, staan enerzijds oog in oog met een steeds luider klinkende afkeer van de publieke opinie tegenover de bonussencultuur van bankiers en managers, een publieke opinie waarvan een steeds groter deel ook twijfelt aan de “weldaden” van het kapitalisme. Anderzijds worden zij geconfronteerd met de publieke schulden, de gaten in de begrotingen geslagen door de redding van de banksector door de overheden, terwijl zich aan de horizon reeds nieuwe sociale catastrofes aandienen (Dubai, Griekenland, Spanje,...).

Hoe kunnen zij de komende besparingsrondes in de sociale zekerheid en publieke diensten aan hun bevolkingen verkopen?

Door volop de kaart te trekken van de “morele” strijd tegen de graaicultuur van bankiers en aanverwanten (“fuck the bankers” is nu een populaire slogan) gaan ze met tegenzin over tot regulering van die graaicultuur door een politieke regulering van de financiële markten zelf.

"Natuurlijk juicht Attac ook de taxering van de bonussen toe, net zoals wij ook de groeiende mondiale belangstelling voor ons politieke

*speerpunt: een belasting op financiële transacties, verwelkomen," zegt **Eric Goeman**, woordvoerder van Attac Vlaanderen, "Maar de grote schuldigen zijn natuurlijk niet de traders maar de aandeelhouders en de zeer rijken die hen gedwongen hebben om, zonder ooit rekening te houden met de sociale gevolgen, absurde en onhoudbare risico's te nemen. Enkel en alleen maar om hun korte termijnwinsten op te drijven. Daarom is het belangrijk de aandeelhouders te belasten en te reguleren want hun hebzucht drijft de graaicultuur van de traders aan."*

Het grote probleem zit niet in de bonussen, maar in de winsten van de banken, de financiële markten en de transnationale corporaties, winsten die geen enkel nuttig sociaal doel dienen. Daarom blijft de Tobintaks, of Financiële Transactie Taks (FTT) zoals ze het nu noemen, ons belangrijkste speerpunt: omdat een taks op financiële transacties de meest speculatieve transacties zal verminderen. De taks kan uiteindelijk de financiële markten stabiliseren en de ontwrichtende kracht ervan afremmen.

Een mondiale taks van 0,1% kan jaarlijks 400 miljard USD opbrengen en zelfs zonder de VS zou een Europese taks nog steeds 180 miljard euro opleveren. Opbrengsten die goed kunnen aangewend worden om de hoge werkloosheid, de honger in de wereld en de gevolgen van de klimaatverandering te bestrijden.

Vooraanstaande economen zoals Paul Bernd Spahn (professor openbare financiën aan de Universiteit van Frankfurt) en de Oostenrijker Stephan Schulmeister (Instituut voor economisch onderzoek, WIFO, Wenen) hebben reeds lang aangetoond dat de taks op financiële transacties in een eerste stap ook in een van de drie grote muntstelsels, de euro, de dollar of de yen, kan worden ingevoerd.

Nu meer dan ooit zullen we in de komende maanden voluit moeten gaan om de druk van onderop op te voeren op de EU opdat we inderdaad straks niet wakker worden met allerlei studies maar zonder een globale taks.

In plaats van de verantwoordelijkheid aan het Internationaal Monetair Fonds over te laten, moet de EU zelf het voortouw nemen en eindelijk de Tobintaks, die trouwens reeds in juli 2004 in het Belgische parlement gestemd werd, of een Financiële Transactie Taks binnen de EU invoeren.

Eric Goeman: "We moeten ons geen illusies maken, de tegenstand, zelfs de tegenaanval tegenover deze taks zal van de kant van de financiële wereld vandaag al losbarsten en de internationale machtige lobbymachines zullen hun sloopwerk zeker proberen verrichten."

Het huidige stapsgewijze behaalde ideologische succes bewijst dat de mondiale bewegingen voor sociale rechtvaardigheid steeds gelijk hadden, nu komt het erop aan gelijk te krijgen.

.